

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej "K." w G.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "S." w G.

o zapłatę

i z powództwa wzajemnego Spółdzielni Mieszkaniowej "S." w G.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "K." w G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 29 maja 2007 r.,

zażalenia strony powodowej (pозwanej wzajemnej) na postanowienie Sądu
Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 lutego 2007 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 20 lutego 2007 r. odrzucił apelację powódki - pozwanej wzajemnej Spółdzielni Mieszkaniowej „K.” w G. W uzasadnieniu wskazał, że powódka nie uzupełniła w terminie tygodniowym braku formalnego apelacji, poprzez przedłożenie odpisu pełnego z KRS celem wykazania, że Prezes Zarządu M. W. i członek zarządu K. S. w dniu 3 lutego 2002 roku, tj. w dniu udzielenia pełnomocnictwa radcy prawnemu E. B., byli uprawnieni do reprezentowania powódki - pozwanej wzajemnej. W konsekwencji Sąd Apelacyjny na podstawie art. 373 k.p.c. apelację odrzucił. Niezależnie od powyższego Sąd Apelacyjny wskazał, że przedmiotowa apelacja podlega odrzuceniu również ze względu na jej nieopłacenie. Zgodnie bowiem z treścią art. 21 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.; dalej: „u.k.s.c.”) końcówkę opłaty zaokrągliła się w górę do pełnego złotego. Skarżąca wnosząc apelację uiściła opłatę w kwocie 4678,72 zł, a więc bez zaokrąglania jej w górę do pełnego złotego. Sąd drugiej instancji zobligowany jest odrzucić apelację, jeżeli podlegała ona odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji (art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 i 130² § 3 k.p.c.).

Powódka - pozwana wzajemnie zaskarżyła powyższe postanowienie w całości zarzucając naruszenie:

- art. 373 w zw. z art. 368 § 1 i 126 § 1 i 3 k.p.c. przez przyjęcie, że pełnomocnik powódki nie udokumentował należycie, iż pełnomocnictwo zostało mu udzielone przez osoby uprawnione, a nieprzedłożenie odpisu zupełnego KRS stanowi brak formalny skutkującym odrzucenie apelacji;
- art. 130² § 3 k.p.c. w zw. z art. 10 i art. 13 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez przyjęcie, iż niezaokrąglenie do pełnej złotówki należnej opłaty stosunkowej stanowi nieusuwalny brak formalny skutkujący odrzucenie apelacji.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka - pozwana wzajemnie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Obowiązkiem sądu zarówno pierwszej jak i drugiej instancji jest zbadanie, czy nie zachodzą przesłanki odrzucenia apelacji (art. 370 i art. 373 k.p.c.). Kontrola ta obejmuje w szczególności sprawdzenie, czy apelacja jest dopuszczalna pod względem podmiotowym, tj. czy została wniesiona przez uprawniony podmiot. W przypadku gdy podmiot uprawniony do wniesienia apelacji działa przez pełnomocnika (art. 86 k.p.c.), zakresem kontroli sądu objęte jest umocowanie pełnomocnika do działania w imieniu reprezentowanego. Jeżeli apelację wnosi pełnomocnik reprezentujący osobę prawną, sąd bada zarówno treść pełnomocnictwa, tj. czy pełnomocnik jest uprawniony do wniesienia apelacji, jak również, czy zostało ono skutecznie udzielone, tj. przez osobę (osoby) działające w charakterze ustawowego lub statutowego organu osoby prawnej, uprawnionego do udzielenia takiego pełnomocnictwa. Dla wykazania stosownego umocowania nie jest wystarczające przedstawienie samego dokumentu pełnomocnictwa.

Skarżąca nie kwestionowała faktu nieprzedstawienia dokumentów potwierdzających, że osoby podpisane na dokumencie pełnomocnictwa z dnia 3 lutego 2002 r. udzielonego radcy prawnemu E. B. faktycznie pełniły w powyższej dacie funkcje prezesa zarządu i członka zarządu, tj. że były uprawnione do udzielenia pełnomocnictwa. Podniosła natomiast, iż w toku dotychczasowego postępowania prawidłowość umocowania działającego w jej imieniu pełnomocnika nie budziła zastrzeżeń ze strony Sądów obu instancji. Odnosząc się do tej argumentacji stwierdzić należy, że nie może ona skutecznie podważać stanowiska Sądu drugiej instancji. Fakt podejmowania czynności procesowych za stronę przez pełnomocnika, który nie wykazał do tego umocowania, nie stanowi dostatecznej podstawy do przyjęcia, że umocowanie takie rzeczywiście istnieje. Skoro zatem dostrzeżony przez Sąd Apelacyjny brak formalny apelacji nie został usunięty w wyznaczonym terminie, odrzucenie tego środka odwoławczego było w pełni usprawiedliwione (art. 373 k.p.c.).

Błędny jest też pogląd skarżącej upatrujący w obowiązku zaokrąglenia wymaganej opłaty do pełnej złotówki jedynie operacji finansowo-księgowej, której pominięcie może być konwalidowane na podstawie art. 16 u.o.k. s.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 22 listopada 2006 r., III CZP 83/06 (nie publ.) wskazał, że przewidziane w art. 21 u.k.s.c. wymaganie zaokrąglenia opłaty jest oczywiste i ostatecznie kształtuje fiskalny obowiązek strony wnoszącej opłatę stosunkową, a także - w sytuacji określonej w art. 19 u.k.s.c. - opłatę stałą. Opłaty te stanowią obligatoryjne świadczenie publicznoprawne. Obowiązek ich uiszczenia musi być respektowany zarówno przez stronę, jak i sąd jako organ stosujący prawo. Kwota uzupełniająca opłatę zawsze jest jej częścią. W konsekwencji dopłata przewidziana w art. 21 u.k.s.c. jest opłatą sądową. Przepis nakładający na obywatela publicznoprawny obowiązek fiskalny nie ma „technicznego” charakteru, lecz nawiązuje do wymagania określonego w art. 84 Konstytucji, nakazującego nałożenie ciężarów i świadczeń publicznych jedynie w drodze ustawy. Art. 21 u.k.s.c. określa zatem sposób obliczenia opłaty sądowej oraz kształtuje jej ostateczny wymiar. W konsekwencji, skoro omawiana dopłata jest składnikiem opłaty sądowej, to jej nieuiszczenie przesądza o nienależytym uiszczeniu opłaty sądowej i powoduje skutki z tym związane. Skład orzekający w pełni podziela stanowisko wyrażone w przytoczonej uchwale.

Stojąc na gruncie powyższego zapatrywanie zgodzić się trzeba z oceną Sądu drugiej instancji, że apelacja wniesiona przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, bez spełnienia obowiązku zaokrąglenia w górę wyliczonej opłaty stosunkowej do pełnego złotego, podlega odrzuceniu (art. 130² § 3 k.p.c. w związku z art. 21 u.k.s.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie.